

2 april 2026

Pioniersscholen: details en overlegpunten

Hier lees je alle details en de aandachtspunten die je zeker mee moet nemen in de onderhandeling. Is er nog te veel onduidelijkheid? Zit het dossier nog niet goed? Een jaar uitstellen en tijd nemen voor een degelijke voorbereiding is mogelijk. Volgend schooljaar en het schooljaar daarop krijgt de school opnieuw een kans.

Doel van de pioniersscholen

Concreet zullen de pioniersscholen vijf operationele doelstellingen vorm geven en verkennen:

- Het functioneren van een multidisciplinair team (MDT) dat bestaat uit personeelsleden vanuit het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, CLB ('s) en LSC, in een school.
- Toewerken naar minder labeling
- Werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving
- Voorzien van een aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs of omgekeerd
- Samenwerking met actoren binnen welzijn

Kandidaatstelling

Geïnteresseerde samenwerkende instellingen kunnen zich samen kandidaat stellen om een project met pioniersscholen op te zetten. Zij zullen hun kandidatuur grondig moeten motiveren en meegeven hoe zij de doelstellingen zullen realiseren. Daarnaast moeten zij beschrijven hoe zij de onderwijs- en opvoedingsactiviteiten zullen organiseren, wat de rol en bijdrage van CLB en LSC zal zijn en hoe het multidisciplinair team vorm zal krijgen. Omdat er een subsidie van 260.000 euro per schooljaar per project voorzien is, moet er ook een gedetailleerd financieel plan geschreven worden. De kandidaatstelling heeft impact op de personeelsinzet en is voer voor overleg in het LOC of ABOC. Net als het overzicht van de afwijkingen op de regelgeving.

Afwijkingen op de regelgeving

Voor leerlingen en organisatie

- Leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften kunnen samen les volgen in een andere school dan waar ze ingeschreven zijn.
- Gegevensuitwisseling van leerlingen tussen scholen, CLB en LSC binnen het project wordt expliciet geregeld.

- In de proeftuin is een GC-verslag niet nodig om ondersteuning te krijgen in de fase van uitbreiding van zorg. Het MDT bepaalt zelf volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Voor een IAC-traject blijft een IAC-verslag noodzakelijk.
- Leerlingen kunnen, ook in de pioniersschool, beschikken over speciale onderwijsleermiddelen (tolken VGT).
- De pioniersschool kan afwijken van de regelgeving rond oprichten vestigingsplaatsen, programmatie/rationalisatie en leerlingenvervoer.

Voor personeel

- Leden van het multidisciplinair team (MDT) kunnen deel uitmaken van de klassenraad ook als ze formeel in verschillende instellingen aangesteld zijn.
- Personeel blijft geaffecteerd aan zijn school, maar is inzetbaar over de deelnemende scholen: afstand maximum 25 km (tenzij personeelslid instemt met meer). Dit wordt opgenomen in het aanstellingsdocument en /of de functiebeschrijving.
- Regels TBSOB, reffectatie en wedertewerkstelling zijn beperkt tot de pioniersschool.
- De pioniersschool kan de aanwezigheid van het personeel, binnen de schoolopdracht, ook vragen buiten de aanwezigheid van de leerlingen. Dit in functie van voldoende ruimte voor overleg en samenwerking met het MDT.

Het protocol

Een protocol van onderhandeling in het LOC of ABOC is noodzakelijk in het dossier van de kandidaatstelling. Hiervoor onderhandel je onder andere bovenstaande mogelijke afwijkingen van de regelgeving.

- Waarom is deze afwijking nodig?
- Op wie heeft ze impact? Wat is de impact? Aanvaardbaar of niet? Waarom?
- Zijn er concrete afspraken omtrent inzetbaarheid personeel? Welke? Zijn we hiermee akkoord? Hoe kan het anders?
- Zijn er concrete afspraken rond overlegtijd binnen de schoolopdracht maar eventueel buiten de normale aanwezigheid van de leerlingen? Kunnen we ons hierin vinden? Wat is ons voorstel?
- Hoe zullen we de proeftuin intern evalueren? Check op regelmatige basis (bijvoorbeeld jaarlijks) de impact op de leerlingen en personeel. Start met een nulmeting.
- Wat vinden onze collega's van dit voorstel? Raadpleeg je achterban!

Stel het protocol zorgvuldig op. Duid aan of jullie akkoord gaan of niet. Geen akkoord bereikt? Vermeld dan duidelijk waarom. Teken nooit snel snel een protocol zodat de kandidatuur tijdig ingestuurd kan worden. Het spreekt voor zich dat de onderhandeling vooraf grondig gevoerd moet worden. Voor het COV kan een proeftuin pas slagen met een protocol van akkoord.

Jouw waakzaamheid is nodig, samen met die van je collega's. Een proeftuin kan helder maken wat scholen nodig hebben om meer inclusie kwaliteitsvol te realiseren en welke drempels in de praktijk aangepast moeten worden. Maar niet ten koste van

fundamentele rechten voor onderwijspersoneel en leerlingen. Afwijkingen moeten transparant en beperkt blijven.